

Rodová rovnosť a rozvojová spolupráca v Európskej únii

Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien začali byť považované za predpoklady spravodlivého a trvalo udržateľného rozvoja. Rovnosť medzi ženami a mužmi tiež tvorí nespornú súčasť európskeho *acquis communautaire*¹ a formálne je zakotvená v rozvojových stratégiách medzinárodného spoločenstva. Začlenenie rodovej rovnosti do vnútorných a vonkajších záležitostí EÚ bolo sformalizované v roku 1997 v Amsterdamskej zmluve (článok 3)², ktorá nariadila postupné presadzovanie rodovej rovnosti v rozvojovej spolupráci.

EÚ ako poskytovateľ 60 percent zahraničnej pomoci vo svete³ (v roku 2010 ODA zo strany členských štátov a ODA smerovaná prostredníctvom ES dosiahla celkom 53,8 miliárd eur) je zároveň hlavným obchodným partnerom mnohých rozvojových krajín. Nachádza sa tak vo vhodnej pozícii pre podporovanie krajín globálneho Juhu, ktoré boli v značnej miere postihnuté finančnou, environmentálnou, palivovou a potravinovou krízou. Pre dosiahnutie dlhodobého pôsobenia však EÚ musí plniť svoj záväzok odstraňovať chudobu, a čo je najdôležitejšie, plniť svoje záväzky voči ženám a dievčatám.

Táto správa poskytuje prehľad o rodovej a rozvojovej architektúre na európskej úrovni prezentovaním stratégie, právnych a finančných rámcov, ktoré riadia rodovú rovnosť a rozvojovú spoluprácu. Zároveň skúma príležitosti a možnosti pre občiansku spoločnosť na zapojenie sa a ovplyvňovanie zavádzania záväzkov v oblasti rodovej rovnosti na národnej a regionálnej úrovni.

1 Prístup EÚ k rodovej rovnosti

Počas posledných desaťročí Európske spoločenstvo zohráva kľúčovú úlohu pri tvorbe medzinárodných záväzkov podporujúcich zlepšovanie práv žien a zavádzanie rodovej rovnosti (box 1). Tieto listiny slúžili na formovanie legislatív na úrovni EÚ a členských štátov, ktoré musia byť „v súlade s predmetom a cieľom týchto dohôrov a dohôd“ (článok 6, odsek 1, Amsterdamská zmluva).

¹ *Acquis communautaire* je francúzsky termín, ktorý sa používa pre súbor právnych noriem a povinností, ktoré sú všetky členské štáty zaviazané dodržiavať.

² Článok 2 a 3 Amsterdamskej zmluvy požaduje, aby všetky členské štáty presadzovali rodovú rovnosť vo svojich vzťahoch a aktivitách, a aby zaviedli konkrétne opatrenia v prospech žien na odstránenie významných nerovností.

³ <http://www.ecdpm-talkingpoints.org/european-development-cooperation%E2%80%93new-challenges-new-beginnings/>

Práca v oblasti rodovej rovnosti sa realizuje pod patronátom **Stratégie rovnosti žien a mužov 2010-2015** EÚ. Tento dokument poskytuje všeobecný rámec pre koherentnú integráciu rodovej rovnosti vo všetkých oblastiach stratégií EÚ vrátane vonkajších politík (rozvojová spolupráca, obchod, poľnohospodárstvo, migrácia, atď.) a podporuje zavádzanie rodovej rovnosti a posilnenie postavenia žien na celom svete. Znovu potvrdzuje prístup EÚ k presadzovaniu rodového hľadiska v rozvoji, čo znamená integráciu rodovej dimenzie do všetkých strategických oblastí, ako aj do konkrétnych opatrení na nápravu nerovností (box 2). Hoci je jej cieľom zlepšiť prepojenie medzi vnútornými a vonkajšími záležitosťami, rozdiely pretrvávajú najmä v oblasti obchodu a bezpečnosti a chýbajúcej legislatívy a finančných mechanizmov pripojených k stratégii a brzdiacich jej potenciál pre zmenu.

Box 1 – Hlavné medzinárodné dohody o rodovej rovnosti/rozvojovej spolupráci

- Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) prijatý v roku 1979 je popisovaný aj ako 'medzinárodná listina práv žien' a slúži ako podklad pre presadzovanie rovnosti medzi ženami a mužmi.
- Pekingská deklarácia a akčná platforma (BPfA) bola prijatá v roku 1995 na Svetovej konferencii OSN o ženách. Je to medzinárodná dohoda, cieľom ktorej je odstrániť všetky prekážky kladené pred ženy vo všetkých oblastiach verejného a súkromného života, na základe úplného a rovnakého podieľania sa na ekonomickom, spoločenskom, kultúrnom a politickom rozhodovaní.
- Od roku 2000 Miléniové rozvojové ciele tvoria hlavný globálny rámec pre medzinárodný rozvoj. Ich cieľom je do roku 2015 okrem iného odstrániť chudobu. Špecifický cieľ posilnenia postavenia žien (cieľ 3) a uznanie rodu ako kľúču pre dosiahnutie ďalších siedmich cieľov, predstavuje globálne uznanie kľúčovej pozície rodovej rovnosti v rámci rozvoja.
- V roku 2005 krajiny OECD podpísali Parížsku deklaráciu o efektívite rozvojovej pomoci (PD), ktorá jasne transformovala distribúciu pomoci formou piatich princípov. Chýbajúci záväzok o presadzovaní rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien bol veľmi kritizovaný. Akčná agenda z Akry z roku 2008 vyplývajúca z prepracovanej PD obsahovala vyhlásenie o rodovej rovnosti ako o kľúčovej otázke.

⁴ ES/2836/98

Box 2 – Definícia pojmu Gender Mainstreaming (uplatňovanie rodového hľadiska)

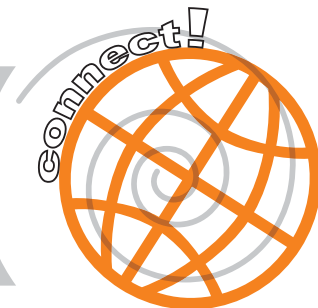
Dohodnuté závery ECOSOC 1997/2 sú najrozšírenejšie a definujú gender mainstreaming ako proces hodnotenia dopadov plánovaných aktivít vrátane legislatívy, politik a programov na ženy a mužov vo všetkých oblastiach a na všetkých úrovniach. Predstavuje stratégiu integrovania ako ženských tak mužských záujmov a skúseností do tvorby, implementovania, monitoringu a hodnotenia politik a programov vo všetkých politických, ekonomických a spoločenských sférach tak, aby z nich muži a ženy profitovali rovnakým dielom a nedochádzalo k zakoreňovaniu nerovnosti. Základným cieľom je dosiahnutie rodovej rovnosti. (UNECOSOC 1997)

2 Rodová rovnosť v európskej rozvojovej spolupráci: právny a strategický rámec

EÚ priznáva, že rozvoj je o odstraňovaní chudoby, dodržiavaní ľudských práv, a že rodová rovnosť je ich základom. Doplňujúci rozmer rozvojovej spolupráce EÚ je uvedený v článku 208 Zmluvy o Európskych spoločenstvách. Namiesto náhrady úsilia členských štátov sa rozvojová spolupráca ES snaží dopĺňať ho. Zároveň Európske spoločenstvo zaväzuje, aby prijalo odstraňovanie chudoby, postupnú integráciu do svetovej ekonomiky, trvalo udržateľný hospodársky a spoločenský rozvoj za hlavné ciele „stratégií, ktoré zavedie, a ktoré pravdepodobne ovplyvnia rozvojové krajiny.“ Právny podklad pre politiky vonkajšej pomoci ES o rodovej rovnosti vychádza z nariadenia z roku 1998 „o začlenení otázok rodovej rovnosti do rozvojovej spolupráce.“⁴ V roku 2004 Európsky parlament a Rada zároveň prijali nové nariadenie „o podporovaní rodovej rovnosti v rozvojovej spolupráci.“⁵ Tieto záväzky pojednávajú o vytvorení dokumentov o politikách, ktoré formujú rozvojovú spoluprácu a zabezpečujú to, aby rozvojová spolupráca EÚ a členských štátov podporovala posilnenie postavenia žien.

• Európsky dohovor o rozvoji z roku 2005 a zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: Agenda pre zmenu (2011)

Rozvojová spolupráca na úrovni EÚ sa riadi Európskym dohovorom o rozvoji (ECD). Dohovor, ktorý spoločne prijali Rada a Parlament v roku 2005, predstavuje spoločnú víziu o rozvoji, v rámci ktorej je rod stanovený ako hlavná priorita, a nielen ako prostriedok pre dosiahnutie odstránenia chudoby.

“EÚ zaradí silnú rodovú zložku do všetkých svojich stratégií a postupov vo vzťahu s rozvojovými krajinami” (čl. 19). Prioritami sú odstránenie chudoby a podporovanie vhodného riadenia, demokratizácie a presadzovania ľudských práv a zvyšovanie podielu poskytovanej ODA na 0,56 % svojho HDP do roku 2010 a na 0,70 % do roku 2015. Zároveň poskytuje rámec pre zosúladenie a harmonizáciu bilaterálnej rozvojovej spolupráce členských štátov a ES, čo sa v kontexte Parížskej deklarácie považuje za prelomové. ECD je politicky záväzný dohovor a predstavuje podklad budúcich nástrojov financovania ES a konsenzuálnej spolupráce medzi inštitúciami EÚ.

Pravidelná revízia ECD sa začala koncom roku 2010 konzultáciami o zelených knihách⁵ a nedávno bola navrhnutá ‘nová Agenda pre zmenu’ pre rozvojovú stratégiu EÚ v októbri 2011 zo strany komisára EÚ pre rozvoj. Agenda pre zmenu s 12 bodmi bude v narastajúcej miere ovplyvňovať politiku a plánovanie pomoci. Ministri pre rozvoj budú diskutovať o Agende pre zmenu v máji 2012 na rokovaní Rady pre zahraničné záležitosti. Po jej prijatí Agenda nahradí ECD. Snaha o odstránenie chudoby ako hlavného cieľa rozvojovej politiky EÚ, predstavuje jasný posun k súkromnému sektoru a k modelu ekonomického rastu od modelu ekonomického rozvoja. To má vážny dopad na ženy a dievčatá.

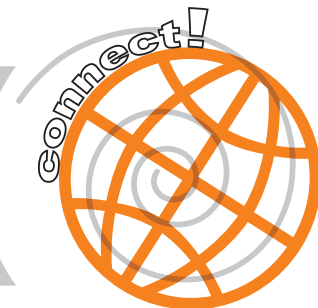
- **Správa o rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien v rámci rozvojovej spolupráce (2007) a súvisiace závery Rady (2007)**

Na základe princípov Európskeho dohovoru o rozvoji, podľa ktorých je rodová rovnosť základné ľudské právo a podmienkou udržateľného rozvoja, správa predstavuje spoločnú víziu o rodovej rovnosti a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby „podporovali jasné ciele a ukazovatele rodovej rovnosti pridelovaním jasných úloh a zodpovedností hlavným aktérom vo všetkých sektoroch.“ Opätovné vyhlásenie nutnosti dvojakeho prístupu k uplatňovaniu rodového hľadiska, najmä zaväzovaním sa ku konkrétnym aktivitám pre posilnenie postavenia žien zároveň svojou podstatou presahuje Miléniové rozvojové ciele v tom zmysle, že zahŕňa významné črty rodových nerovností, ako sú napríklad ženská obriezka, násilie na základe pohlavia vo všetkých jeho prejavoch a nezákonné obchodovanie. Hoci ide o správu z roku 2007, stále zostáva významným riadiacim dokumentom.

⁵ ES/2836/98

⁶ Zelené knihy sú diskusné príspevky ohľadom konkrétnej oblasti politiky, ktoré požívajú záujemcov, aby sa zúčastnili v procese konzultácií a debát.

⁷ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/07/st09/st09561.en07.pdf>

Správy z roku 2007 sa týka dokument „Závery Rady EÚ a zástupcov vlád členských štátov“, tiež známy ako Záver Rady. Priznáva konkrétnu zodpovednosť členských štátov pri podporovaní partnerov v rozvojových krajinách v rámci odstraňovania diskriminácie a rodovej nerovnosti zviditeľňovaním a zodpovednosťou za rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien v rozvojovej spolupráci a pri podporovaní a zapájaní sa do širšieho politického dialógu na všetkých úrovniach, vrátane najvyššej politickej úrovne, ktorá zahŕňa rodovú rovnosť výslovne ako ústrednú tému.“

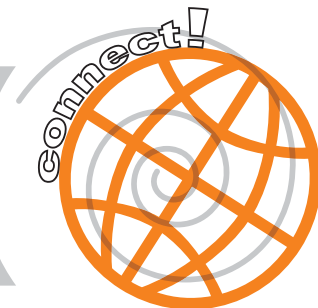
• **Akčný plán EÚ o rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien v rámci rozvojovej spolupráce (2010-2015)**

Cieľom Akčného plánu EÚ, ktorý bol schválený v júni 2010 ako súčasť Záverov Rady o plnení Miléniových rozvojových cieľov, je byť paralelným vodítkom pre implementovanie Správy o rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien z roku 2007. Akčný plán má zabezpečiť koordinovaný prístup pri realizácii záväzkov v oblasti rodovej rovnosti a k zvyšovaniu vplyvu. Tento plán svojim zameraním na (1) politický a strategický dialóg s partnerskými krajinami; (2) presadzovanie rodovej rovnosti vo všetkých programoch a (3) konkrétne kroky vyžadujúce si cieľnú podporu, zároveň určuje konkrétne kroky, ktoré majú vykonať členské štáty a Komisia spoločne a požaduje ročné vykazovanie dosahovania stanovených cieľov.

Nedostatočná transparentnosť a zodpovednosť v pracovných fázach a úloha organizácií občianskej spoločnosti v tomto procese podlomili legitimitu Akčného plánu o rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien v rámci rozvojovej spolupráce. Okrem toho obmedzené finančné zdroje pre Akčný plán vážne brzdia jeho implementáciu.

• **Dohoda o partnerstve AKT – EÚ (Dohoda z Cotonou)**

Dohoda z Cotonou zahŕňa politické a hospodárske vzťahy medzi Európou a 79 krajinami z Afriky, Karibiku a Tichomoria (tiež známe ako AKT). Za účelom posilňovania politického dialógu, ako aj vlastníctva a účasti na plánovaní a zavádzaní rozvojovej spolupráce medzi krajinami EÚ a AKT, Dohoda z Cotonou stanovuje silné záväzky v oblasti rodovej rovnosti požadovaním „systematického účtovania (...) ohľadom situácie žien a mužov vo všetkých oblastiach – v politickej, ekonomickej a spoločenskej,“ ako aj konkrétne opatrenia zamerané na riešenie nerovností medzi ženami a mužmi. Hoci sa rod prezentuje ako kľúčová otázka, existuje len málo smerníc o spôsobe jej prenesenia do praxe. Okrem toho, Dohoda z Cotonou otvorila dvere rokovaniam o nových obchodných zmluvách.

• Spoločná stratégia EÚ a Afriky

O vzťahoch medzi Afrikou a EÚ pojednáva aj Spoločná stratégia EÚ a Afriky. Bola prijatá v roku 2007 a predstavuje najnovší rámec pre vzťahy medzi EÚ a Afrikou. Jej cieľom je podporovať dialóg medzi EÚ a Africkou úniou (AÚ) a posilňovať vzťahy medzi dvoma kontinentmi. Hoci rodová rovnosť má byť zaradená ako súčasť hlavných otázok rozvoja, nebola súčasťou Akčného plánu EAS pre tematické partnerstvá, ktorý bol schválený spolu so Stratégiou. Spoločná stratégia EÚ a Afriky je financovaná prostredníctvom Európskeho rozvojového fondu (EDF), Finančného nástroja pre rozvojovú spoluprácu (DCI) a Európskeho nástroja susedstva a partnerstva (ENPI) (severoafrické krajiny), Nástroja pre stabilitu (IfS), ako aj rôznych nástrojov v rámci iných tematických programov.

2 Hlavné nástroje financovania

Európsky rozvojový fond (EDF)

EDF je hlavný nástroj pre poskytovanie pomoci v Spoločenstve pre rozvojovú spoluprácu v afrických, karibských a tichomorských krajinách podľa Dohody z Cotonou. Financovaný je priamo z príspevkov členských krajín, ktoré sú dobrovoľné. EDF nespadá pod rozpočet Spoločenstva, a preto nespadá pod kontrolu Európskeho parlamentu.

Finančný nástroj pre rozvojovú spoluprácu (DCI)

DCI je právne záväzný nástroj, ktorý predstavuje hlavný nástroj financovania rozvojovej spolupráce s krajinami mimo AKT-u. Zabezpečuje financovanie tematicky (nevládni aktéri, zabezpečenie potravín, investovanie do ľudí, životné prostredie, azyl a migrácia, kompenzácia) aj geograficky (Latinská Amerika, Stredná Ázia, Južná Afrika a Stredný Východ). Pred schválením DCI v roku 2006 existovala konkrétna rozpočtová línia pre prácu v oblasti rodovej rovnosti. Táto teraz spadá pod jednu z piatich hlavných tém rozpočtovej línie 'investície do ľudí'. Pridelované zdroje sú mimoriadne nízke len 5 % z celkových zdrojov dostupných pre tematický program na celé obdobie rokov 2007-2013. Je súčasťou rozpočtu Spoločenstva, a preto Európsky parlament má právo kontrolovať ho.

Európsky nástroj susedstva a partnerstva (ENPI)

ENPI pokrýva susediace krajiny vrátane Severnej Afriky a je súčasťou rozpočtu Spoločenstva, a preto Európsky parlament má právo kontrolovať ho.

HLAVNÍ AKTÉRI EÚ PRE RODOVÚ ROVNOSŤ A POSILNENIE POSTAVENIA ŽIEN V OBLASTI ROZVOJOVEJ SPOLUPRÁCE

Inštitúcia	Úlohy a zodpovednosti	Rozvojová spolupráca a rodová rovnosť	Body pre zaangažovanie
<p>Európsky parlament (EP) EP je jediná inštitúcia, ktorá priamo predstavuje záujmy európskych občanov.</p> <p>Poslanci EP pracujú v politických zoskupeniach a vo výboroch (napr.: Výbor pre rozvoj (DEVE) a Výbor pre posilnenie postavenia žien a rodovú rovnosť (FEMM) a Výbor pre efektívnu kontrolu legislatívy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Schvaľuje legislatívu spolu s Radou vo väčšine oblastí politiky EÚ – nazýva sa to „riadny legislatívny postup“ (RLP). • Má takzvané 'právo peňaženky', čo znamená, že má právo zamietnuť celkový rozpočet EÚ. • Vykonáva demokratický dohľad prostredníctvom otázok, výsluchov, rozhovorov, apod. nad EK a Radou. 	<p>Výbor pre rozvoj (DEVE)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybavuje oznámenia a návrhy Európskej komisie. • Zostavuje správy týkajúce sa rozvojových otázok z vlastnej iniciatívy. • Dohliada na rozpočet EK na pomoc a Dohodu z Cotonou. • Koordinuje prácu medziparlamentnej a ad-hoc delegácie vo svojej právomoci. <p>FEMM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definuje, podporuje a chráni práva žien v Únii a súvisiace opatrenia Spoločenstva. • Prispieva do správ iných výborov formou stanovísk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ak je výbor autorom správy o otázke alebo správy EK, správa bude zostavená a spravodaj bude schválený. Je najdôležitejším partnerom dialógu pre mimovládne organizácie. Odovzdávanie relevantných informácií a znalostí je kľúčové. • Po schválení zo strany Výboru je správa prezentovaná na hlasovanie v pléne, v ktorom musia hlasovať všetci poslanci EP. Najskôr skontaktujte svojich poslancov EP. • Brífing a informovanie členov výboru: mala by sa dať prednosť riadnemu členovi výboru pred zástupcami. • Zároveň je užitočné zistiť, či váš poslanec EP predsedá európskej politickej skupine, alebo či je hovorcem svojej národnej strany v EP v otázke rozvoja alebo rodovej rovnosti.
<p>Európska komisia (EK)</p> <p>EK ako inštitúcia pre tvorbu politik a predpisov pozostáva z 26 komisárov, z prezidenta a viceprezidenta (ktorý je zároveň vedúcim zahraničnej politiky Rady pozri EEAS). Komisári sú zodpovední za konkrétny strategický sektor (obchod, rozširovanie, atď.) a pomáhajú im generálne riaditeľstvo (GR).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Navrhne nové zákony a politiky EP a zabezpečuje implementáciu na úrovni členských štátov. • Zostavuje a spravuje rozpočet EÚ a dohliada na výdavky. • Snaží sa koordinovať a zosúladiť stratégie 27 členských štátov. • Všetky nástroje a rozpočty na rozvojovú spoluprácu sú v zodpovednosti Komisie, ktorá má kontrolu nad rozpočtom s Parlamentom (s výnimkou Európskeho rozvojového fondu). 	<p>'RELEX family' je skupina komisárov, ktorá má na starosti tretie krajiny.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EuropeAid rozvoj a spolupráca (DEVCO) Odvzda a navrhuje rozvojové politiky/stratégie a poskytuje pomoc prostredníctvom programov. • Útvar humanitárnej pomoci (ECHO) Zabezpečuje pomoc v núdzi, potravinovú pomoc a pomáha utečencom. Financovaný je z EDF a z rozpočtu EÚ. • GR pre obchod Riadi rozvoj obchodných vzťahov a rozvojový rozmer obchodu. • GR pre rozšírenie Vedie rokovania o vstupe do EÚ a je zodpovedná za Európsku susedskú politiku pokrývajúcu Severnú Afriku až Východnú Európu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaangažovanie Komisie je kľúčové, keďže je pôvodcom legislatívy EÚ aj rozhodovacích procesov. • Zelené knihy: diskusná kniha o konkrétnej oblasti politiky, ktorá vyzýva záujemcov, aby sa zúčastnili v procese konzultácií a rozhovorov. • Biele knihy: návrh aktivít spoločenstva v konkrétnej oblasti, t.j. pre novú legislatívu EÚ alebo politiku, zvyčajne na základe Zelenej knihy. • Európska občianska iniciatíva. Milión občanov zastupujúcich podstatný počet krajín EÚ teraz môže požiadať Komisiu, aby predložila akýkoľvek 'vhodný návrh' ohľadom fungovania EÚ.
<p>Európska služba pre vonkajšiu činnosť (EEAS)</p> <p>Nový orgán EÚ, slúži ako ministerstvo zahraničných vecí a diplomatická služba.</p> <p>Úradníci z Rady, EK a členských štátov tvoria EEAS a podporujú vysokého predstaviteľa (VP) Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Implementuje Spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku EÚ a ostatné oblasti vonkajšieho zastúpenia EÚ. • Zahŕňa šesť geografických útvarov. • Delegácie EÚ nahradia delegácie Komisie v rozvojových krajinách a budú v právomoci EEAS. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niektoré oblasti rozvoja boli „odovzdané“ EEAS – prvá až tretia fáza programovacieho cyklu sú teraz v zodpovednosti EEAS (štvrtú a piatu fázu má DEVCO). • Návrhy podľa EDF a DCI pripravujú spoločne príslušné služby v EEAS a EK pod riadením komisára pre rozvoj a následne ich predloží VP komisárom. 	

HLAVNÍ AKTÉRI EÚ PRE RODOVÚ ROVNOSŤ A POSILNENIE POSTAVENIA ŽIEN V OBLASTI ROZVOJOVEJ SPOLUPRÁCE

Inštitúcia	Úlohy a zodpovednosti	Rozvojová spolupráca a rodová rovnosť	Body pre zaangažovanie
<p>Rada Európskej únie (Rada) Zastupuje záujmy členských štátov a je najvyšší rozhodovací orgán EÚ.</p> <p>Pozostáva z ministrov z každého členského štátu (podľa diskutovanej otázky), z prezidenta Komisie a z VP Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (pozri EEAS).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozhoduje o legislatíve predkladanej zo strany EK, spolu s EP. • Schvaľuje celkový rozpočet, spolu s EP (dopĺňa Európsky rozvojový fond). • Definuje a implementuje Spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku EÚ. • Uzatvára medzinárodné dohody medzi EÚ a ostatnými krajinami alebo medzinárodnými organizáciami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rada pre zahraničné veci (FAC) (bývalá Rada pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy) zabezpečuje rozvojovú spoluprácu, obchod, humanitárne záležitosti, humanitárnu politiku, atď. • Stretne sa v máji a v novembri za účelom prediskutovania otázok rozvoja a tiež každých 6 mesiacov na 'neformálnom rokovaní Rady o rozvoji'. Rokovaniu predsedá vysoký predstaviteľ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku. <p>Práve vtedy sú schvaľované správy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ovplyňovanie záveru Rady v príprave pre FAC v máji a v novembri je účinným spôsobom pre presadenie istej otázky. • Prípravné práce pre FAC a neformálne rokovanie Rady realizuje Výbor stálych zástupcov (COREPER) a toto rokovanie zasa pripravujú pracovné skupiny. CODEV a ACP sú najdôležitejšie pracovné skupiny. • Skontaktovanie sa s prezidentským úradom Rady, ktorý je zodpovedný za navrhovanie pracovného programu, agendu a za celkovú koordináciu práce Rady. Prezidentský úrad vždy pripravuje prácu 6 mesiacov vopred.
<p>Európska rada Stala sa riadnou inštitúciou Lisabonskou zmlouvou. Skladá sa z hláv štátov alebo vlád a z voleného prezidenta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je najvyšším politickým úradom EÚ. • Nenavrhuje legislatívu, ale stanovuje ciele EÚ, definuje všeobecné smernice a priority, dopĺňa dohody, atď. • Rieši neukončené diskusie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rokovania sa nazývajú Samit EÚ a konajú sa jedenkrát počas predsedníctva. • Po týchto rokovaníach sú schvaľované závery a stanovujú sa smernice pre politiky o špecifických otázkach, v súvislosti s rodovou rovnosťou a rozvojovou spolupracou. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovplyňovanie záverov v príprave na samit – prostredníctvom delegácie.

Podporovanie rodovej rovnosti v rozvojovej spolupráci EÚ

V rámci spoločného uplatňovania právomocí sú členské štáty aj Komisia zodpovedné za implementovanie stratégií týkajúcich sa rodovej rovnosti a za zabezpečenie podpory finančných nástrojov pre presadzovanie rodovej rovnosti, zlepšovanie práv žien a presadzovanie rodovej rovnosti. Za predpokladu takejto komplementarity nie je možné zapojiť do aktivít organizácie občianskej spoločnosti na jednej úrovni izolovane.

• Ministerstvo zahraničných vzťahov členských štátov (MFA)/Rozvojové agentúry

Vstupom do EÚ členské štáty schválili harmonizáciu a implementovanie *acquis communautaire*. Nesmierne dôležité je **zlepšovať inštitucionálny rámec a navyšovať zdroje** (finančné a ľudské) pre začlenenie rodovej rovnosti do zahraničnej rozvojovej pomoci a jej programov. V procese vytvárania a zavádzania programov musia členské štáty zaradiť rodovú rovnosť na prvé miesto v rámci svojej rozvojovej spolupráce. **Zabezpečenie špeciálnych znalostí** v týchto oblastiach je komparatívnou výhodou, na ktorej musia mimovládne organizácie stavať.

Okrem informovania a poradenstva pre členov MFA/Rozvojových agentúr je snaha o nastolenie **formálnych konzultatívnych procesov** v občianskych a ženských organizáciách významná pre väčšiu transparentnosť a uznanie mimovládnych organizácií ako aktérov rozvoja. Práca v sieťach organizácií a združeníach môže byť v tejto fáze užitočná, keďže sa ňou zvyšuje legitimitu občianskych hlasov. Tieto procesy by mali **zahŕňať mimovládne organizácie a organizácie žien z prijímajúcich krajín**, keďže sa tým zabezpečí vyššie povedomie o účinkoch a práca s partnermi pre získanie viacnásobného účinku pri podporovaní rodových aspektov.

Rozvojová spolupráca členských štátov by mala odrážať **dvojaký prístup k uplatňovaniu rodového hľadiska** prijatý EÚ a prispievať k **implementovaniu Akčného plánu o rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien v rámci rozvojovej spolupráce**.

• **Poslanci Európskeho parlamentu**

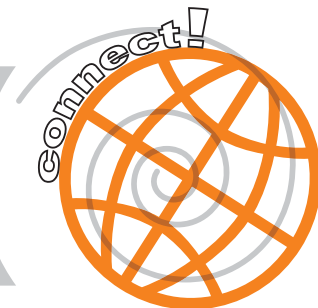
Ako sa uvádza vyššie, spolupráca s vašimi poslancami EP je veľmi dôležitá, najmä s tými, ktorí pracujú v Stálych výboroch alebo ako hovorcovia pre konkrétne otázky, pretože budú hlasovať o kľúčových politikách a oblastiach, ako napr. o rozpočte, atď.

• **Médiá a ostatné orgány organizácii občianskej spoločnosti**

Informovanie a podporovanie úloh členských štátov v rámci Európskej únie, najmä v oblasti rodovej rovnosti a rozvojovej spolupráce je tiež kľúčové pre budovanie verejnej podpory, a tým sa zvyšuje nátlak na prenesenie politických záväzkov do praxe.

Inštitúcie sídlia v Bruseli

V celej Európe a v Bruseli existuje mnoho platforiem organizácií, ktoré podporujú presadzovanie rodovej rovnosti. **Siete organizácií** umožňujú účinnejší spôsob pre zaoberanie sa viacúrovňovým riadením zo strany EÚ. V skutočnosti tieto opatrenia majú výhodu zlepšovania dôveryhodnosti mimovládnych organizácií, keďže sieť predstavuje ich okruh pôsobnosti/členstvo. Zároveň to pomáha maximalizovať účinnosť, keď ovplyvňujú program EÚ, formujú legislatívu a zabezpečujú alternatívu politik. CONCORD alebo Konfederácia európskych rozvojových MVO pre pomoc a rozvoj je najvýznamnejšia sieť, ktorá sa venuje rozvojovej spolupráci na úrovni EÚ. Sieť mimovládnych organizácií na úrovni členských štátov zároveň vystupuje ako národná platforma organizácie CONCORD.

CONCORD má aj pracovnú skupinu pre rodovú rovnosť. Konkrétne sa problematike rovnoprávnosti žien v oblasti rozvojovej spolupráce venuje organizácia Women in Development Europe (WIDE). Inštitúcie EÚ si čoraz viac uvedomujú úlohu občianskej spoločnosti vo svojej práci. Začali sa rozvíjať **isté štruktúrované formy dialógov** medzi rôznymi inštitúciami a MVO. Organizujú sa pravidelné konzultácie medzi rôznymi európskymi sieťami a zodpovednými generálnymi riaditeľstvami prostredníctvom konzultácii formou bielych a zelených kníh. Existujú aj iné formy, napríklad pravidelné dialógy s občianskou spoločnosťou a rokovania štyroch strán.

Tento text vznikol s podporou Európskej komisie.
Reprezentuje výlučne názory autorov, donor
nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií
v ňom obsiahnutých